

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ചതുർദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ചതുർദശോഽധ്യായഃ ॥

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച

ഗൃഹസ്ഥ ഏതാം പദവീം വിധിനാ യേന ചാഞ്ജസാ |
യാതി ദേവഋഷേ ബ്രൂഹി മാദ്യശോ ഗൃഹമുഡധീഃ || 1 ||

നാരദ ഉവാച

ഗൃഹേഷ്വവസ്ഥിതോ രാജൻക്രിയാഃ കുർവൻഗൃഹോചിതാഃ |
വാസുദേവാർപണം സാക്ഷാദുപാസീത മഹാമുനീൻ || 2 ||

ശൃൺവൻഭഗവതോഽഭീക്ഷ്ണമവതാരകഥാമൃതം |
ശ്രദ്യധാനോ യഥാകാലമുപശാന്തജനാവൃതഃ || 3 ||

സത്സംഗാച്ഛന്നകൈഃ സംഗമാത്മജായാത്മജാദിഷു |
വിമുച്യേൻമുച്യമാനേഷു സ്വയം സ്വപ്നവദുത്ഥിതഃ || 4 ||

യാവദർഥമുപാസീനോ

ദേഹേ ഗേഹേ ച പണ്ഡിതഃ |

വിരക്തോ രക്തവത് തത്ര

നൃലോകേ നരതാം ന്യസേത് || 5 ||

ജ്ഞാതയഃ പിതരൗ പുത്രോ ഭ്രാതരഃ സുഹൃദോഽപരേ |

യദ് വദന്തി യദിച്ഛന്തി ചാനുമോദേത നിർമമഃ || 6 ||

ദിവ്യം ഭൗമം ചാന്തരീക്ഷം

വിത്തമച്യുതനിർമിതം |

തത് സർവമുപഭുഞ്ജാന

ഏതത് കുർയാത് സ്വതോ ബുധഃ || 7 ||

യാവദ് ഭൂധേത ജഠരം താവത് സ്വത്വം ഹി ദേഹിനാം |

അധികം യോഭിമന്യേത സ സ്തേനോ ദണ്ഡമർഹതി || 8 ||

മൃഗോഷ്ട്രഖരമർകാബുസരീസൃപ്ഖഗമക്ഷികാഃ |

ആത്മനഃ പുത്രവത് പശ്യേന്തൈരേഷാമന്തരം കിയത് || 9 ||

ത്രിവർഗം നാതികൃച്ഛണ ഭജേത ഗൃഹമേധ്യപി |

യഥാദേശം യഥാകാലം യാവദ്ദൈവോപപാദിതം || 10 ||

ആശ്വാഘാന്തേവസായിഭ്യഃ കാമാൻസംവിഭജേദ് യഥാ |

അപ്യേകാമാത്മനോ ദാരാം നൃണാം സ്വത്വഗ്രഹോ യതഃ || 11 ||

ജഹ്യാദ് യദർഥേ സ്വപ്രാണാൻ -

ഹൻയാദ് വാ പിതരം ഗുരും |

തസ്യാം സ്വത്വം സ്ത്രിയാം ജഹ്യാദ്

യസ്തേന ഹൃജിതോ ജിതഃ || 12 ||

കൃമിവിഡ്ഭസ്മനിഷ്ഠാന്തം ക്വേദം തുച്ഛം കലേവരം |

ക്വ തദീയരതിർഭാർയാ ക്വായമാത്മാ നഭശ്ചരദിഃ || 13 ||

സിദ്ധൈരയജ്ഞാവശിഷ്ടാർഥൈഃ

കൽപയേദ് വൃത്തിമാത്മനഃ |

ശേഷേ സ്വത്വം തൃജൻപ്രാജ്ഞഃ

പദവീം മഹതാമിയാത് || 14 ||

ദേവാനുഷീൻ നൃഭൂതാനി പിതൃനാത്മാനമൻവഹം |
സ്വവൃത്തയാഗതവിത്തേന യജേത പുരുഷം പൃഥക് || 15 ||

യർഹ്യാത്മനോഽധികാരാദ്യാഃ സർവാഃ സ്വൂർയജ്ഞസമ്പദഃ |
വൈതാനികേന വിധിനാ അഗ്നിഹോത്രാദിനാ യജേത് || 16 ||

ന ഹൃഗ്നിമുഖതോഽയം വൈ ഭഗവാൻസർവയജ്ഞഭുക് |
ഇജ്യേത ഹവിഷാ രാജൻയഥാ വിപ്രമുഖേ ഹുതൈഃ || 17 ||

തസ്മാദ് ബ്രാഹ്മണദേവേഷു
മർത്യാദിഷു യഥാർഹതഃ |
തൈസ്തൈഃ കാമൈര്യജസ്വൈനം
ക്ഷേത്രജ്ഞം ബ്രാഹ്മണാനനു || 18 ||

കുർയാദാപരപക്ഷീയം
മാസി പ്രൗഷ്ഠപദേ ദ്വിജഃ |
ശ്രാദ്ധം പിത്രോർയഥാവിത്തം
തദ്ബന്ധുനാം ച വിത്തവാൻ || 19 ||

അയനേ വിഷുവേ കുർയാദ് വൃതീപാതേ ദിനക്ഷയേ |
ചന്ദ്രാദിത്യോപരാഗേ ച ദ്വാദശീശ്രവണേഷു ച || 20 ||

തൃതീയായാം ശുക്ലപക്ഷേ നവമ്യാമഥ കാർതികേ |
ചതസൃഷ്വപൃഷ്ടകാസു ഹേമന്തേ ശിശിരേ തഥാ || 21 ||

മാഘേ ച സിതസപ്തമ്യാം മഘാരാകാസമാഗമേ |
രാകയാ ചാനുമത്യാ വാ മാസർക്ഷാണി യുതാൻയപി || 22 ||

ദ്വാദശ്യാമനുരാധാ സൃഷ്ട്വ -
രവണസ്തിസ്ര ഉത്തരാഃ |

തിസൃഷ്ടേഷുകാദശീ വാങ്സു

ജൻമർക്ഷശ്രോണയോഗയുക്തം || 23 ||

ത ഏതേ ശ്രേയസഃ കാലാ

നൃണാം ശ്രേയോവിവർധനാഃ |

കുർവാത് സർവാത്മനൈതേഷു

ശ്രേയോഽമോഘം തദായുഷഃ || 24 ||

ഏഷു സ്നാനം ജപോ ഹോമോ വ്രതം ദേവദ്വിജാർചനം |

പിതൃദേവന്യഭൂതേഭ്യോ യദ് ദത്തം തദ്ധ്യനശ്ചരം || 25 ||

സംസ്കാരകാലോ ജായായാ അപത്യസ്യാത്മനസ്തഥാ |

പ്രേതസംസ്ഥാ മൃതാഹശ്ച കർമൺയദ്യുദയേ നൃപ || 26 ||

അഥ ദേശാൻപ്രവക്ഷ്യാമി ധർമാദിശ്രേയ ആവഹൻ |

സ വൈ പുൺയതമോ ദേശഃ സത്പാത്രം യത്ര ലഭ്യതേ || 27 ||

ബിംബം ഭഗവതോ യത്ര സർവമേതച്ചരാചരം |

യത്ര ഹ ബ്രാഹ്മണകുലം തപോവിദ്യാദയാൻവിതം || 28 ||

യത്ര യത്ര ഹരേരർചാ സ ദേശഃ ശ്രേയസാം പദം |

യത്ര ഗംഗാദയോ നദ്യഃ പുരാണേഷു ച വിശ്രുതാഃ || 29 ||

സരാംസി പുഷ്കരാദീനി ക്ഷേത്രാൺയർഹാശ്രിതാൻയുത |

കുരുക്ഷേത്രം ഗയശിരഃ പ്രയാഗഃ പുലഹാശ്രമഃ || 30 ||

നൈമിഷം ഫാൽഗുനം സേതുഃ പ്രഭാസോഽഥ കുശസ്ഥലീ |

വാരാണസീ മധുപുരീ പമ്പാ ബിന്ദുസരസ്തഥാ || 31 ||

നാരായണാശ്രമോ നന്ദാ സീതാരാമാശ്രമാദയഃ |

സർവേ കുലാചലാ രാജൻമഹേന്ദ്രമലയാദയഃ || 32 ||

ഏതേ പുൺയതമാ ദേശാ ഹരേരർചാശ്രിതാശ്ച യേ |
 ഏതാനേശാൻ നിഷേവേത ശ്രേയസ്കാമോ ഹൃദീക്ഷ്ണശഃ |
 ധർമോ ഹൃത്രേഹിതഃ പുംസാം സഹസ്രാധിഫലോദയഃ || 33 ||

പാത്രം ത്വത്ര നിരൂക്തം വൈ കവിഭിഃ പാത്രവിത്തമൈഃ |
 ഹരിരേവൈക ഉർവീശ യൻമയം വൈ ചരാചരം || 34 ||

ദേവർഷ്യർഹത്സു വൈ സത്സു തത്ര ബ്രഹ്മാത്മജാദിഷു |
 രാജൻയദഗ്രപൂജായാം മതഃ പാത്രതയാച്യതഃ || 35 ||

ജീവരാശിഭിരാകീർണ ആണ്ഡകോശാംഘ്രിപോ മഹാൻ |
 തൻമൂലത്യാദച്യുതേജ്യാ സർവജീവാത്മതർപണം || 36 ||

പുരാൺയനേന സൃഷ്ടാനി നൃതിർയഗൃഷിദേവതാഃ |
 ശേതേ ജീവേന രൂപേണ പുരേഷു പുരുഷോ ഹ്യസൗ || 37 ||

തേഷ്യേഷു ഭഗവാൻ രാജംസ് -
 താരതമ്യേന വർതതേ |
 തസ്മാത് പാത്രം ഹി പുരുഷോ
 യാവാനാത്മാ യഥേയതേ || 38 ||

ദൃഷ്ട്വാ തേഷാം മിഥോ നൃണാമവജ്ഞാനാത്മതാം നൃപ |
 ത്രേതാദിഷു ഹരേരർചാ ക്രിയായൈ കവിഭിഃ കൃതാ || 39 ||

തതോദ്ഭവായാം ഹരിം കേചിത് സംശ്രദ്ധായ സപർയയാ |
 ഉപാസത ഉപാസ്താപി നാർഥദാ പുരുഷദ്വിഷാം || 40 ||

പുരുഷേഷ്വപി രാജേന്ദ്ര സുപാത്രം ബ്രാഹ്മണം വിദുഃ |
 തപസാ വിദ്യയാ തുഷ്ട്വാ ധത്തേ വേദം ഹരേസ്തനും || 41 ||

നന്വസ്യ ബ്രാഹ്മണാ രാജൻകൃഷ്ണസ്യ ജഗദാത്മനഃ |
പുനന്തഃ പാദരജസാ ത്രിലോകീം ദൈവതം മഹത് || 42 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
സപ്തമസ്കന്ധേ സദാചാരനിർണയോ നാമ ചതുർദശോധ്യായഃ ||